www.e-rara.ch

Divi Gregorii Nazanzeni Episcopi, theologi, Graeca quaedam & sancta Carmina

Gregorius

Basileae, [1567]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-1858

Gregorii theologi Nazanzeni episcopi, sententiarum spiritualium in distichis elegiacis libellus tertius

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Auro loquente, nil poteſt oratio:
Perſuadet aurum namq́, ſit mutum licet.

Pax mundana.

ἔξουσι καὶ νῦν τὰ πρὸς εἰρήνην φέρειν,
οἱ πρὸς τὰ ῥευστὰ τοῦ βίου μεμηνότες.

Et hic beata pace perfrui queunt,
Caduca qui mirantur iſta perditè.

Amicus. Inimicus.

φίλοι λαλοῦσι τοῖς φίλοις ἅπερ φίλα·
ἐχθροὶ δὲ φαυλίζουσιν αἰσχρῶς τοὺς φίλους.

Amico amicus grata quæ nouit facit:
Inimicus eſt, lædens amicum turpiter.

GREGORII THEOLOGI NAzanzeni Epiſcopi, Sententiarum ſpiritualium in Diſtichis Elegiacis Libellus Tertius.

PRAEFATIVNCVLA.

PAuca quidē numero, ſed magno grandia ſenſu,
Paruus & hic affert Diſticha ſacra liber.

Expedita huius uitæ nauigatio.

γυμνὸς ὅλος βιότοιο τάμοις ἅλα, μὴ δὲ βαρεῖα
νηῦς ἐπὶ πόντον ἴοις αὐτίκα δυσμενίη.

Nudus in hoc uitæ pelago decurre, grauata
Pondere ne peſſum nauis onuſta ruas.

Meditatio mortis leuem mortem efficit.

ὡς αἰεὶ κρυεροῖο παρεστεῶτος θανάτοιο
μνώεο, καὶ θανάτου ἧσσονος ἀντιάσεις.

Sis

Sis memor inſtantis ſemper tibi funere mortis,
Hoc minus horrenda morte fruêre modo.

Mens ueluti templum Deo conſecranda.

αἰεὶ νηὸν ἔγειρε θεῷ νόον, ὥς κεν ἄνακτα
ἵδρυμ' ἄϋλον ἔχῃς ἔνδοθι σῆς κραδίης.

Aedes ipſe Deo ſacratas erige mentem,
Vt pia deuoto numina corde geras.

Eadem aliter:

Vt tecum ſemper præſentia numina geſtes,
Conſtrue ſancta tuo pectore templa Deo.

Noſce teipſum.

γνῶθι σεαυτὸν ἄριστε, πόθεν, καὶ ὅς τις ἐτύχθης·
ῥειά κεν ὧδε τύχῃς κάλλεος ἀρχετύπου.

Si teipſum noris qui ſis, tua quæ ſit origo:
Sic ortum poſsis noſcere primigenum.

Eadem aliter:

Quũ teipſum noſces, qui ſis, atq; unde profectus:
Tum formæ cernes quæ ſit origo tuæ.

Mens firma uolubilitati uitæ non ſubiacet.

ἦμαρ ἐπ' ἦμαρ ἄγει σε, κυλίνδεται ὅς τις ἐλαφρός.
γνώμη δ' εὐπαγέος ἦμαρ ἄλυπον ἔχει.

Lux nos in lucem trudit, uoluuntur inanes:
Aeternam lucem mens bene firma tenet.

Rebus fluxis non fidendum.

ὅστις ἀπερχομένοισι καὶ ἐρχομένοισι πέποιθε,
ῥεύματι πιστεύει οὔποτε ἱσταμένῳ.

Quæ ueniunt, abeunt rebus, ſi niteris: amni,

Qui non conſiſtat, fidis amice leui.

Eadem aliter:

Quæ ueniunt, rebus ſi fidis, quæq; recedunt,
Vndis te fluuij credere ſcito uagi.

Idem eſt uel uerbis uel factis errare.

ἶσον ἐμοὶ κακόν ἐστι βίος, καὶ μῦθος ἀλιτρός·
ὁπωπότερόν κεν ἔχοις, καὶ θατέροιο τύχοις.

Idem ſermonis lapſus, uitæq; putandus:
Alter ubi fuerit, mox quoq; & alter erit.

A ſacris profani abſint.

Non cuiuſuis mortui cineres colendi.

ὕβρις ἄναγνον ἐόντα παριστάμεναι θυέεσσι·
δεινότερον νεκύων λείψανα πάντα σέβειν.

Sacras pollutum, ſcelus eſt, conſiſtere ad aras:
Nec functi quæuis oſſa colenda tibi.

Virtutis uiæ inſiſtendum.

In uia peccatorum non ſtandum.

ἵστασο μή ποθ' ὁδοῖο καλῶν, κακὸν ἐς βυθὸν ἕρπειν.
σοὶ στάσις, ὅστις ἔβης, ἐκτοσθεν τῆς κακίης.

Tramite perge boni, ne præcipitere profundo:
Stare uolens, extra limina ſtato, mali.

Vitiorum exitium non cernens, etiam cernens cæcus eſt.

Veſtigia diaboli acutiſsimi tantum uident.

τυφλὸς ὁρῶν, ὃς ἔης κακίης οὐκ ὄσσετ' ὄλεθρον,
ἴχνια μαστεύειν θηρὸς ἄκρων φαέων.

Nil

Nil cernit, propriæ non cernens præmia noxæ:
Signa pedum cernunt lumina ſumma feræ.

Aegrotus morbum ſuum non celet.

χρήζων δὴ παθέεσσιν ἀκέστορος, ἣν κακὰ κεύθῃς,
οὔ ποτε σηπεδόνα φεύξεαι ἀργαλέην.

Aeger egens medici, ſua ſi diſcrimina celet,
Non poterit carie non perijſſe graui.

Præſtat bene uiuere, quàm bene dicere.

σὸς λόγος, ἔργον ἐμοῖο. ὃς οὐ καλὸν ἔργον ἔρεξεν,
εὐεπίην ἐχέτω σύμμαχον ἀμφίθετον.

Sint tua dicta, meũ ſit factum. turpia patrans,
Facundi dubiam uendicet oris opem.

Eadem aliter:

Sis melior dictis, ego factis: impia uita
A docto ueniam criminis ore petat.

Ocia dant uitia.

ὑβριστὴς κόρος ἐστίν· ἐγὼ δέ σε βούλομ' ἄριστον
ἔργον ἔχειν ψυχῆς πῆξιν ἀτρεφέος.

Ocia luxuriant: quod agas, tu ſemper habeto,
Vt tibi mens erret irrequieta minus.

Theſaurus cœleſtis.
Diuitiæ fluxæ.

πλουτεῖν δ' αὖ θεότητα μόνην, καὶ κόσμον ἅπαντα
ἶσον ἀραχναίοις νήμασιν αἰὲν ἔχειν.

Eſto Deo locuples: quas texit aranea, mundum
Hunc omnem telis eſſe putato parem.

Præter uirtutem nihil humana uita dignum.

πάντα μὲν ἀνθρώπων ἀλλότρια τοῦδε βίοιο.
ἡδ' ἀρετῇ βροτέῃ τοῦτο μόνον βιοτή.

Nil habet, huic etiam uitæ quod congruat, orbis:
Quam uirtus tantum ſcilicet una decet.

Eadem aliter:

Omnia ſunt hominum uita hac indigna caduca,
Extra uirtutem: quam coluiſſe uelis.

Fides uera. Fides fucata.

ὕβρις πίστιν ἔχειν ἐν χρώμασι, μὴ κραδίῃσι·
ῥεῖά κεν ἐκπλυτ' ἔοι, βένθος ἔμοιγε φίλον.

Corde fidem geſtare decet, non uendere fuco:
Hæc facile eluitur, funditùs illa manet.

Virtus in mediocritate conſiſtit.

μήτε δικαιοσύνην τὴν ἀκάμπεα, μή τε φρόνησιν
ἀγκυλόεσσαν ἔχειν, μέτρον ἄριστον ἅπαν.

Eſſe nimis iuſtus, prudens nimis eſſe caueto:
Omnia ſumma nocent, ſed moderata iuuant.

Audacia prudentia temperanda.

νωμᾶσθαι καὶ θάρσος, ἐπεὶ θράσος οὐ κράτος ἐστί·
ἐστὶ σαοφροσύνης καί τι χαλινὸν ἔχειν.

Ni frenes animum, poterit nihil ille, ferocem:
Prudenti conſtant corda ſerena uiro.

Meditatio legis.
Et diuini iuris conſultus.

οἴγειν ἐν λογίοισιν ἑὸν νόον αἰὲν ἄριστον·
ἴδρις ἐπουρανίων ὧδ' ἂν ἔοις νομίμων.

Pectore fac reſponſa Dei meditere fideli,

Conſul-

Conſultus iuris ſic eris ætherei.

Malis placere, bonis eſt diſplicere.

σπεῦδε μὲν εἶναι ἄριστος, ἀφαίδανε οἷσιν ἄριστον.
καὶ κακίων τέρπειν δυσκλεὲς ἐστὶ κλέος.

Sis bonus, & bene quos liceat, ſpreuiſſe ſtudeto:
Et placuiſſe malis turpe putato decus.

Malos ne laudaueris.

αἰσχρὸν ἄριστον ἐόντα συνήγορον ἔμμεν' ἀλιτρῶν·
ἶσον καὶ κακίης σὸν πόδα ἐντὸς ἔχειν.

Ipſe probus, nunquam prauos laudabis honeſtè:
Tendere namq; uia ſic uideare mali.

Explorant aduerſa pios.

χρυσὸς μὲν χοάνοισι δαμάζεται, ἄλγεσι δ' ἐσθλὸς,.
ἄλγος ἀπημοσύνης πολλάκι κουφότερον.

Aurũ flamma, bonos aduerſa dolore probabũt:
Rebus ſæpe bonis ſunt leuiora mala.

Parentes negans, tanto Deum magis negabit.

ῥεῖά κεν ἀρνήσαιτο θεὸν μέγαν, ὃς γενετῆρα,
ἴστι γὰρ ἐκ γενέτην εὐσεβίης πατέρα.

Pernegat ille Deum, patrem quicunq; negauit:
Nam patris eſt pietas progenitoris opus.

Poſſeſsio optima eſt nomen bonum.

σῆτες ἔδουσιν ἅπαντα, λίπης τὰ σὰ, μὴ γὰρ τύφοισι
ἐξοδίη τιμὴ δέξιον οὔνομ' ἔχειν.

Cuncta uorant tineæ, non importanda ſepulcro:
Funeris unus honor, nomen habere bonum.

Aduenis & mortuis parcendum.

ξείνων ἡμεδαπῶν περιφείδεο, ἔξοχα δ' αὖτε
οἳ τάδε πάντα λίπον ἀδρανέων νεκύων.

Parce peregrinis: ſed manibus æthere caſsis,
Hic qui liquerunt omnia, parce magis.

Ad uitam cœleſtem aſpirandum.

δεῦρ' ἄγε, κόσμον, ἅπαντα καὶ ἄχθεα τῇδ' ἀπολεί-
ἱστίον ἐς ζωὴν οὐρανίην πέτασον. (ψας,

Eia age. & hic omnẽ mundũ faſceſq; relinquens,
In cœlum curſu dirige uela tuo.

Ad bona opera accedat ſanctæ Trinitatis contemplatio.

πάντα μὲν αἰὲν ἄριστα θεόπρεπες ἔργα τελείστω,
ἡ δὲ τριὰς πάντων ἔξοχά σοι μελέτω.

Optima quæq; decet diuinitùs edere facta,
In primis Triados ſed meminiſſe ſacræ.

Vita humana.

Mortalium iucũditas, uolucris & pendula: Mouetur inſtar turbinis, quĩ uis agit ſedula. Quid ergo confiditis in gloria? Ioan. Capnion.

τροχὸς μὲν ἐστιν ἀστάτως πεπηγμένος,
ὁ μικρὸς οὗτος καὶ πολύτροπος βίος.
ἄνω κινεῖται, καὶ περισπᾶται κάτω.
οὐχ ἵσταται γὰρ, κἂν δοκῇ πεπηγέναι.
φεύγων κρατεῖται, καὶ μένων ἀποτρέχει.
σκιρτᾷ δὲ πολλὰ, καὶ τὸ φεύγειν οὐκ ἔχει.
ἕλκει, καθέλκει τῇ κινήσει τὴν στάσιν.
ὡς οὐδὲν εἶναι τὸν βίον διαγράφων,
ἢ καπνὸν, ἢ ὄνειρον, ἢ ἄνθος χλόης.

Trochus eſt parum certus, parumq́; ſtabilis,

Fallacis huius curſus & uitæ breuis:
Surſum deorſum uoluitur, reuoluitur.
Et quum uidetur ſtare, conſiſtit minus.
Fugiens tenetur, & manens ſubducitur:
Et ſubſilit multum, tamen non effugit.
Curſu trahit retrahitq́ mobilem ſtatum:
Vt uita ſit (nam ritè ſic depinxeris)
Inſomnium, fumus ue, flos ue herbæ breuis.

Vita Chriſtiana.

Δάκρυα πᾶσιν ἄριστον, ἀϋπνίη τε, πόνοι τε,
  Καὶ λύσσαν παθέων ἀργαλέων κατέχειν.
Αἰχμάζειν τε κόρον, Χριστοῦ θ' ὑπὸ χεῖρα κραταιὴν
  Κεῖσθαι, καὶ τρομέειν ἦμαρ ἐπερχόμενον.

Conueniunt cuiuis lacrymæ, excubiæq́, laborq́.
  Et rabiem in cupido ſtringere corde feram:
Frenare ingluuiem, Chriſti dextræq́ potenti
  Subijci, & ad ſummam pertrepidare diem.

FINIS.